

Hodnocení diplomové práce

Jméno studenta:	Václav Pokora
Název práce:	Argument autoritou z historického a systematického hlediska
Druh práce:	bakalářská diplomová práce
Hodnotil:	Mgr. Filip Tvrdý, Ph.D.
Druh hodnocení:	posudek oponenta
Datum:	25. července 2018

Stupeň hodnocení:	A 1 výborně	B 1- výborně mínus	C 2 velmi dobře	D 2- velmi dobře mínus	E 3 dobře	F 4 nevyhověl
	☐	☐	☒	☐	☐	☐

Dílčí hodnocení:

	Stupnice						
Hodnocení (+)	A	B	C	D	E	F	Hodnocení (-)
Probíhaly konzultace *	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Neprobíhaly konzultace
Znalost literatury k tématu	☐	☐	☐	☒	☐	☐	Neznalost literatury k tématu
Kriticky hodnotí zdroje	☐	☒	☐	☐	☐	☐	Nehodnotí použité zdroje
Dobrá struktura textu	☐	☒	☐	☐	☐	☐	Nevyhovující struktura textu
Argumentuje logicky správně	☐	☒	☐	☐	☐	☐	Neargumentuje logicky správně
Ucelený úvod a závěr	☐	☐	☒	☐	☐	☐	Nedostatečný úvod a závěr
Správný vědecký aparát	☐	☐	☐	☒	☐	☐	Nesprávný vědecký aparát
Kvalitní jazykové podání	☐	☐	☒	☐	☐	☐	Nekvalitní jazykové podání

* Vyplňuje jen vedoucí práce.

Kontrola plagiátorství:

Oponent nekontroloval práci v systému theses.cz.

Slovní hodnocení:

Bakalářská práce kolegy Pokory je velice ambiciózní a zabývá se problémem, jemuž byla v české literatuře věnována jen nepatrná pozornost. První, historická část obsahuje užitečný přehled přístupů k argumentu z autority od antiky do 19. století. Druhá, systematická část je méně originální, protože většinou parafrázuje Waltonův a Szymanekův text, ale po stylistické stránce zdařilejší. Naneštěstí práce obsahuje velké množství formálních chyb, z nichž aspoň na některé ve svém posudku poukážu. Za problematickou považuji i práci s prameny, protože autor se v tomto ohledu dopustil celé řady dosti zbytečných pochybení.

- Uvědomuji si, že ani v anglofonní literatuře není příslušná terminologie jednoznačná, ale přesto bych navrhol označení „ad verecundiam“ pro chybná použití argumentu z autority, zatímco pro korektní výskyt bych vyhradil „ab auctoritate“. Navíc se domnívám, že dnes je „ad verecundiam“ nejčastěji spojováno s irelevantní autoritou, i když k tomu neexistuje jednoznačný konsens.
- Latinský tvar *ad verecundiam* by měl být psán s malým počátečním písmenem (srov. s. 16 a 34 v názvech podkapitol) a pokud možno kurzívou. Navrhuji také psaní latinských a řeckých termínů kurzívou, např. *artes liberales* nebo *enkyklios paideia* (s. 13).
- Některá vlastní jména nejsou transkribována jednotným způsobem, např. „Quintilianus“ a „Quintilián“ (druhý tvar na s. 16 a 23). Místo „Aristoteles“ a „Isokrates“ bych doporučil správnější „Aristotelés“ a „Isokratés“.
- Práce obsahuje četné překlepy (např. „Arguemntum“, s. 7, „Etymématem“, s. 8) a chyby v psaní velkých písmen (např. „Písmo Svaté“, s. 6). Nejzávažnější jsou ale chyby v interpunkci (např. chybějící čárky před „a tím“), které v kombinaci s autorovou zálibou v komplikovaných souvětích značně snižují možnost porozumění. Srov. např. tuto kryptickou pasáž:
Již z termínu vážnost či obdobně použitého termínu důstojenství se dá konstatovat, že podle Locka druh autority, kterým osoba, na niž se odkazuje, vládne, není natolik podstatný a důsledkem jakékoli autority je vždy vážnost, kterou požívá. Ačkoli tedy můžeme u Locka identifikovat autoritu z odbornosti, když píše o nadání či učenosti nebo správní autoritu spojenou se zmíněnou mocí jako o základech pro vážnost a důstojenství, tak je zjevné, že výkon autority v argumentaci je dle Locka vždy ztělesněn v autoritě z důstojnosti. (s. 17-18)
- Názvy článků a kapitol by měly být psány v uvozovkách, zatímco názvy knih kurzívou (např. a Goodwin a Walton na s. 6, Locke na s. 16, Locke a Kant na s. 18, Schopenhauer na s. 21 atd.).
- Autor cituje delší pasáže způsobem, který považuji za nevhodný. Text správně odsazuje zleva, ale dává jej celý do kurzívy, a navíc uzavírá do uvozovek – ani jedno není korektní (např. s. 11 a jinde). Použití kurzívy navíc eliminuje původní kurzívu, jak je vidět např. na citaci Locka: „To myslím můžeme nazvat *argumentum ad verecundiam*.“ (s. 17).
- Autor se dopouští chyb v angličtině, jako například v anotaci na s. 4: „Illustrates“, neprávň použité „thereby“, překlep „..“ nebo nepřeložené „xx“ v klíčových slovech. Název Waltonova článku je sice na s. 6 uveden správně jako „Two Kinds of Arguments from Authority in the Ad Verecundiam Fallacy“, ale v poznámkách a bibliografii opakovaně špatně jako „Two kind of Arguments from Authority in the Ad Verecundiam Fallacy“. Za chybný považuji překlad anglického „authority of command“ jako „autorita příkazu“ (s. 10, 17 a 31). V tomto kontextu znamená „command“ spíše „velení“, takže se jedná o „autoritu velitele“ (nadřízeného apod.).

- Problematická je volba pramenů z oblasti teorie argumentace. Kromě osvědčeného Szymaneka používá autor jen dva zdroje, a to Goodwin (1997) a Walton & Koszovy (2014). Ani jeden není dobře vybrán, protože se jedná o konferenční příspěvky zveřejněné online v odpřednášené verzi. Text Goodwinové byl později publikován v časopise *Argumentation* (roč. 12, čís. 2, 1998, s. 267-280; <http://doi.org/10.1023/A:1007756117287>). Příspěvek Waltona a Koszovyho vyšel v B. J. Garssen et al. (eds.), *Proceedings of the 8th Conference of the International Society for the Study of Argumentation* (Amsterdam: SicSat, 2015), s. 1483-1492. Walton se ale problematikou *ad verecundiam* zabývá od roku 1974, kdy mu na toto téma vyšel společný článek s Johnem Woodsem, v roce 1997 navíc publikoval celou monografii s názvem *Appeal to Expert Opinion: Arguments from Authority*. Je zjevné, že diplomant měl preferovat kvalitu pramenů před jejich dostupností.
- Na s. 18 autor obšírně cituje z Kantovy eseje „Odpověď na otázku: co je to osvícenství?":
Osvícenství je, když člověk opustí svou nesvéprávnost, kterou si způsobil vlastní vinou. Nesvéprávnost je neschopnost používat vlastního rozumu bez vedení jiných. Tato nesvéprávnost je způsobena vlastní vinou, jestliže není způsobena nedostatkem rozumu, ale nedostatkem rozhodnosti a odvahy používat vlastní rozum bez vedení jiných. Sapere aude! (Měj odvahu používat vlastní rozum!) je proto motem osvícenství.
Citovaná verze ale nepochází z *Filosofického časopisu*, i když autor uvádí jako pramen právě tento překlad Jaroslava Loužila:
Osvícenství je vykročení člověka z jeho jím samým zaviněné nesvéprávnosti. Nesvéprávnost je neschopnost používat svůj vlastní rozum bez cizího vedení. Tato nesvéprávnost je zaviněna námi samými, když její příčinou není nedostatek rozumu, ale nedostatek rozhodnosti a odvahy používat ho bez cizího vedení. Sapere aude! Měj odvahu používat svůj vlastní rozum!, je tedy heslem osvícenství. (1993: 381)
Zdrojem není ani sborník *Studie k dějinám a politice*, kde je přetištěn Loužilem korigovaný překlad:
Osvícenství je vykročení člověka z jeho jím samým zaviněné nesvéprávnosti. Nesvéprávnost je neschopnost používat svého rozumu, aniž bychom byli vedení někým jiným. Tato nesvéprávnost je zaviněna námi samými, jestliže její příčina netkví v nedostatku rozumu, nýbrž v nedostatku odhodlání a odvahy používat jej bez vedení někým jiným. Sapere aude! Měj odvahu používat svého vlastního rozumu! Je tedy heslem osvícenství. (2013: 148)
Zdá se, že skutečným pramenem je anonymní překlad, který se nachází na webové stránce <http://www.historie.upol.cz/19/prameny/kant.htm>. To považuji za závažné porušení citační etiky.
- Autor opakovaně a dosti zbytečně připomíná, že *argumentum ad verecundiam* je „argument z nesmělosti“ (s. 7, 17, 22, 24). Ke konci na s. 33 podobně nadbytečně píše: „Argument ad verecundiam je nekorektní způsob užití autority v argumentaci.“ Ani ten nejméně pozorný čtenář na světě nemohl tuto skutečnost přehlédnout, protože je hlavním tématem práce.
- Schéma Patricka Hurleyho (s. 25) je převzato z anglické *Wikipedie*, ale za žádoucí považuji jeho překreslení a překlad do češtiny. Naopak vysoce hodnotím, jakým způsobem se autor vypořádá s nelehkým převodem málo zaužívaných termínů „valid“, „sound“, „cogent“ atd.
- Vědecký aparát obsahuje řadu nedostatků a chyb. Číslice odkazující na poznámky pod čarou by měly být uvedeny za čárkou nebo tečkou, nikoli před ní. V bibliografii nejsou někteří autoři seřazení podle příjmení, ale křestního jména (Gensler, Copi et al.). Horyna není jediným autorem

Filosofického slovníku. Položky obsahují nadbytečné informace, např. „Paprsek (Triáda)“. U časopisů se neuvádí místo vydání a vydavatel, naopak je třeba uvést číslo (*Filosofický časopis, Dějiny a současnost*). Waltonův článek má doporučenou formu odkazu:

<http://scholar.uwindsor.ca/crrarpub/17>, podobně je to i u Goodwin.

Přes tyto většinou technické výtky **práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení stupněm C, velmi dobře.**